

mreža za
aktivaciju
mladih

ANALIZE DRUŠTVENOG UTJECAJA

MREŽE ZA AKTIVACIJU MLADIH

3. DRUŠTVENI UTJECAJ OSOBA KOJE RADE S MLADIMA

OKUPLJENIH U MREŽI ZA AKTIVACIJU MLADIH

Rad s mladima u užem smislu (*youth work*), širok je koncept koji je kroz povijest bio različito definiran (Baizerman, 1996, prema Kovačić, Ćulum 2015:25). Smjernica “Profesionalni status i kompetencije radnica i radnika s mladima” (2021.) Mreže za aktivaciju mladih osigurava pregled područja rada s mladima. Kako se društvo mijenja i razvijaju se politike za mlade, mijenja se i fokus rada s mladima. Kroz povijest se rad s mladima u razdoblju urbanizacije razvijao s jedne strane zbog dolaska većeg broja mladih u gradove kako bi se organiziralo njihovo slobodno vrijeme te omogućilo njihovo uključivanje u novu zajednicu, a s druge strane kroz studentski politički angažman kako bi se podržalo mlade ljude u njihovom sudjelovanju u donošenju odluka koje utječu na njihove živote (Kovačić i Ćulum, 2015:22-24). Neovisno o promjenama koje dolaze u današnje vrijeme, rad s mladima ostaje jedan od ključnih i široko podržanih sastavnica suvremene politike za mlade (Coussee 2008; Verschelden i dr. 2009; Europska komisija 2009; prema Kovačić i Ćulum, 2015). Kovačić, Ćulum, (2015: 25-26) opisuju rad s mladima kao “planirani i organizirani proces individualnog i društvenog razvoja mlade osobe”, odnosno „osnaživanja mladih za osobni rast i razvoj, izgradnju međuljudskih odnosa te uključivanje i aktivno sudjelovanje u društvu, koji se temelji na partnerskom i prijateljskom pristupu koji omogućuje mladima da budu ravnopravni kreatori tog procesa”. Rad s mladima nije znanstvena disciplina, već djelatnost unutar politika za mlade što prema Kovačić i Ćulum (2015:28) veže uz sebe slabiju teorijsku razvijenost i ovisnost o kulturnim podnebljima s različitim praksama i pravnim uređenjima. Smith (2002, prema Kovačić i Ćulum, 2015) navodi ključne aspekte prakse rada s mladima tvrdeći da su to: fokusiranje na mlade ljude, naglašavanje dobrovoljnog sudjelovanja i odnosa, predanost udruživanju, prijateljstvo i neformalno djelovanje i pošteno djelovanje, zabrinutost za obrazovanje te briga za dobrobit mladih. Svi ovi aspekti za krajnji cilj imaju osnaživanje mladih (Costello, 1984:115, 1984, prema Kovačić i Ćulum, 2015). Rad s mladima uključuje raznolike prakse i aktivnosti različitih aktera u različitim okruženjima (Morić i Puhovski, 2012; Kovačić i Ćulum, 2015). Morić i Puhovski (2012:12-13) navode da u Hrvatskoj rad s mladima provode različite organizacije koje “svakodnevno rade s mladima u različitim područjima i uključuju aktivnosti obrazovne,

kulturne, društvene i političke prirode”, a obuhvaćaju i “sportske aktivnosti” kako bi se mladima omogućilo razvijanje kompetencija, “osobnosti” te da “postanu aktivni sudionici u društvu”.

Europska komisija u publikaciji *Youth work and non-formal learning in Europe's education landscape* (2015) naglašava raznolikost rada s mladima, ali i pojava da se radnici za mlade sve više prepoznaju kao konstituirana posebna profesija podržana formalnom minimalnom sposobnošću standarda, obuku, priznavanje i potvrđivanje učenja.

U radu s mladima od kojeg društvo ima ovako velika očekivanja, ključna je uloga radnice ili radnika s mladima koji te aktivnosti izvršava. Radnica ili radnik s mladima (*youth worker*) zadužen je za „proces rada s mladima“ u kojem istovremeno ima „više uloga“ te je svakodnevno u interakciji s mladima, ali i okruženjem u kojem se rad s mladima odvija (prema Gambiroža Staković, 2021:9).

Rad s mladima u RH nije regulirana profesija, nego se njome bavi niz stručnjaka i stručnjakinja drugih profesija i to uglavnom onih društveno-humanističkih, ali i drugih uz razvijen interes i dodatne edukacije. Dakle, rad s mladima postoji u praksi s donekle različitim opisima poslova i to primarno praksi rada u organizacijama koje rade u korist mladih (organizacijama mladih i za mlade).

Smjernica “Profesionalni status i kompetencije radnica i radnika s mladima” (2021.) istražuje i opisuje tri ključna segmenta vezana uz radnike s mladima koja se odnose na njihove kompetencije, obrazovanje i profesionalizaciju.

Organizacije članice Mreže za aktivaciju mladih (dalje: Mreža) uključuju osobe koje rade s mladima i to kroz zapošljavanje, povremeni honorarni angažman, ali i kroz volontiranje. Ukupan broj zaposlenih koji rade s mladima u organizacijama je 24, a od njih je 8 samih mladih osoba koje rade s mladima.

Njihova stručna sprema je dominantno VSS (pravnici, psiholozi, socijalni radnici, edukacijsko-rehabilitacijski profil- socijalni pedagozi, politolozi) ali i SSS.

Opis poslova onih koji barem dio vremena rade s mladima u organizacijama civilnog društva je: koordinatori aktivnosti, direktni rad s mladima na aktivnostima, psihosocijalni tretman i savjetovanje; psihoedukativne radionice; pomoć i podrška u učenju i razvoju socio-emocionalnih vještina, rad s mladima, socijalna podrška, provedba projekata iz ERASMUS+ programa.

Organizacije koje provode rad s mladima kroz svoje su aktivnosti uključile mlade na različite načine pri čemu zaključno možemo prepoznati opisane oblike uključivanja i aktivacije mladih:

- Uključivanje mladih kao korisnika pojedinih aktivnosti (informiranja i savjetovanja, psihosocijalnog savjetovanja za razvoj socijalnih i emocionalnih vještina te osobni i socijalni razvoj, kreativno i konstruktivno provođenje slobodnog vremena, neformalno obrazovanje i razvoj kompetencija).

- Aktivaciju mladih na rješavanju društvenih problema kroz volontiranje, aktivizam, političko i medijsko opismenjavanje za sudjelovanje u političkom životu i donošenju odluka, priprema za sudjelovanje u savjetodavnim tijelima (Savjetima mladih i Vijećima učenika), sudjelovanje u radu udruga kroz članstvo i sudjelovanje u upravljanju.

Osobita pozornost ovog projekta usmjerena je na aktivnost mladih za mlade (mladi lideri i njihove akcije za druge mlade kroz tri promotivne inicijative mladih).

Na izradi ovog dokumenta radili su članovi tima:

Svjetlana Marijon, Morana Rogić Vihar i Toni Sučić.

U Zagrebu, 28.01.2022. godine

Svjetlana Marijon, predsjednica udruge ZAMISLI

i voditeljica projekta MAM

